

Naturvernforbundet

Larvik

Org.nr. 919070900

Energidepartementet

Energi- og konsesjonsavdelingen

Postboks 5091 Majorstua

0301 Oslo

Klage vedr. konsesjon Fritzøe kraftverk i Siljan-Farrisvassdraget i Larvik kommune – 201905790-61

Naturvernforbundet i Larvik (NiL) viser til e-post fra NVE mottatt 16. desember 2024. Klagen vår sendes inn innenfor fristen på 3 uker.

NiL vil presisere at vi ikke er i mot at Fritzøe Energi får tillatelse til videre drift av det eksisterende kraftverket.

NiL mener imidlertid at det må stilles krav til at laks og sjøørret skal kunnet vandre opp i Farris-Siljanvassdraget slik det har vært mulig en gang i tiden. For å få til dette må det stilles krav til at det må bygges laksetrapp forbi Farrisdammen. Det er beklagelig at dette ikke ble tatt med i planen da det ble bygget ny E-18 forbi Farris. Dette er igjen et bevis på manglende samarbeid mellom de aktuelle statsetater.

NiL viser til NVEs opplysninger i forbindelse med konsesjonsbehandlingen:

Verneplanen for vassdrag

Fritzøe kraftverk ligger i Farriselva som er en del av Siljan-Farrisvassdraget. Vassdraget er varig vernet. Vannressursloven § 35 gir særregler for vassdragstiltak i vernede vassdrag og disse er aktuelle i konsesjonssaken for Fritzøe kraftverk.

Status i vannforvaltningsplanen

Farriselva er fremmet med henvisning til de nasjonale føringene, og er utfyllende begrunnet med vekt på prioriterte miljøverdier. I begrunnelsen for prioriteringen av Farriselva pekes det på at elva gjennom Hammerdalen er i svært dårlig tilstand, og restaureringspotensialet anses som betydelig for både ørret (sjøørret), ål og laks. Basert på kriteriene i NVE-rapport 49/2013 for verdisetting av prioriterte miljøtema og vurdering av påvirkning fra vassdragsregulering, kommer Siljan-Farrisvassdraget ut med stor verdi for anadrom fisk med bakgrunn i stort potensial for smoltproduksjon (samlet sett mer enn 11 km med egnede elver og bekker til Farrisvannet, og et innsjøareal på 21 km²), og svært stor verdi som åle-vassdrag.

NiL mener det er betydelig større potensial i vassdraget ovenfor Farrisdammen enn nedenfor når det gjelder gyteforhold og smoltproduksjon. Med flere årlige flommer i Farriselva har vi liten tro på at yngel og egg vil overleve. Her er det så store krefter i sving at både yngel, egg og gytegrus vil bli skylt på havet.

NiL viser til høringsuttalelsen fra Statsforvalteren i Vestfold og Telemark:

Statsforvalteren viser til potensialet for smoltproduksjon oppstrøms Farrisdammen som en grunn for prioritering av tiltak i Siljanvassdraget. Statsforvalteren støtter behovet for utredning av vandring over dammen og gjenintroduksjon av laksefiske til Siljanvassdraget. Det påpekes at usikkerhet knyttet til potensialet oppstrøms dammen ikke bør være grunnlag for å utelate videre utredning. Det anbefales å inkludere dette i konsesjonsbehandlingen, og det foreslås et vilkår for forvaltningen å komme tilbake til dette uten full revisjon av konsesjonen om det ikke vurderes som hensiktsmessig.

Miljødirektoratet uttaler blant annet følgende i sin høringsuttalelse:

Vassdragsområdet oppstrøms Farrisdammen, hvor anadrom fisk er utestengt, må inkluderes som influensområde og hensyntas i vurdering av avbøtende tiltak ved fortsatt drift av Fritzøe kraftverk. Dette inkluderer mulighet for etablering av fisketrapp og trygg nedvandring av smolt.

Det har gjennom mange år vært et ønske om å få laks og ørret tilbake i Farris-Siljanvassdraget. Nå er det på høy tid at det legges til rette for dette. Det er i dag stort fokus på restaurering av natur, det er på tide å gå fra ord til handling. NiL mener derfor at Treschow-Fritzøe må pålegges å sørge for at laks og ørret igjen kan få vandre opp i Farris -Siljanvassdraget, noe som ikke har vært mulig på omtrent 400 år. NiL ber derfor Energidepartementet stille krav om dette.

Hilsen

Naturvernforbundet i Larvik

Saksbehandler:

Helge Pedersen

Kopi:

Naturvernforbundet i Vestfold

Miljødirektoratet